

En barnehage for alle
med blikk for den enkelte

ÅRSPLAN

YDALIR

BARNEHAGE

2024/2026

Forord

Du har nå åpnet en av årsplanene for Elverums-barnehagene. Årsplanen utarbeides i hver enkelt barnehage, ut ifra en felles mal. Årsplanen er både et arbeidsverktøy for personalet og et dokument for foresatte og andre. Denne malen er et ledd i vår satsning om å arbeide mer faglig samlet sett. Det skal ikke være store forskjeller om man går i en barnehage som er liten eller stor, privat eller kommunal, i sentrale strøk eller på bygda. Det er Elverums barn som skal videre inn i skolen, uavhengig av hvilken barnehage de har gått i.

Barnehagens årsplan har et tidsperspektiv på 1 år og den følger barnehageåret. Den er skrevet med utgangspunkt i Barnehageloven og Rammeplan for barnehager. Utdanningsdirektoratets Rammeplan for barnehagen 2017 gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og viser hva som er barnehagens valg og begrunnelsene for de valgene som er tatt. Styrer i barnehagen skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen, og årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg – SU.

Barnehagen skal hele tiden vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen, og i dette arbeidet blir årsplanen viktig. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. Vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Visjonen vår, «En barnehage for alle – med blick for den enkelte», innebærer at alle skal bli sett, hørt og møtt.

Elverum kommunes barnehager har et overordnet mål om å skape et mer inkluderende utviklingsmiljø. For å nå dette målet må alle som har et ansvar, bidra til det beste for barnet. Alle skal føle seg inkludert og oppleve barnehagen som en arena der læring er spennende og givende, uansett forutsetninger. Med større fokus på fellesskapet, er målet at alle skal kunne oppleve mestring og utvikle seg. De skal oppleve tilhørighet i fellesskapet, få anerkjennelse for den det er ut ifra sine egne forutsetninger. Ingen barn skal oppleve krenkelser, utenforskap eller mobbing.

Lykke til med det gode samspillet med de yngste barna våre, enten du er ansatt eller foresatt. Barnehagealderen er grunnmuren til livet.

Med dette vil jeg ønske alle et godt barnehageår.

Marianne Holm Midthun

Barnehagesjef, Elverum kommune.

Innhold

Forord.....	2
Kontaktinformasjon.....	4
Elverumsbarnehagene.....	5

Jannicke.holtekjolen@elverum.kommune.no

Mobil 99 54 77 94

Assisterende enhetsleder Lillian Amundsen Lommerud

lillian.amundsen.lommerud@elverum.kommune.no

Mobil 91 51 96 86

Kontaktinformasjon avdelingene.

GUL FLØY	BLÅ FLØY	GRØNN FLØY	RØD FLØY
Ulvehiet 95 74 22 98	Gaupeskogen 94 02 36 14	Multemyra 95 01 88 70	Jordbærenga 94 02 36 15
Elgtråkket 41 66 04 28	Bjørnehiet 95 01 84 50	Blåbærtua 94 02 36 15	Tyttebærlyngen 97 95 99 74

Elverumsbarnehagene

Det er både private og kommunale barnehager i Elverum.

Enhetslederne har jevnlig felles treffpunkt. Vi deltar også på ulike kompetanseløft og utviklingsarbeid som pågår kontinuerlig. I årene 2017-22 jobbet vi med FOU-prosjektet «Kultur for læring» i regi av SePU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning). På bakgrunn av resultater i det prosjektet, er det nå startet et nytt prosjekt som bygger på “Kultur for læring”. Prosjektet heter “Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis” og varer fra 2022 – 2027. Dette utviklingsprosjektet kan dere lese mer om senere i årsplanen.

Elverumsbarnehagene ser på alle barn som kompetente, og er opptatt av at den tidlige barndom skal gi trygghet, moro og gode hverdager som gir mestringsfølelse og god utvikling. Det er derfor viktig at det blir en god start på barnehagelivet (les mer om oppstartmodellen vår senere i årsplanen). Når barnehagetiden nærmer seg slutten, står skolen der klare til å ta imot. Det er utarbeidet en overgangsmodell fra barnehagen til skolen, som alle bruker. Vi

jobber for at barnehage og skole/SFO skal ha et godt samarbeid og skape gode overganger tilpasset hvert enkelt barn.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. (Rammeplan, s. 7:2017)

Visjonen som Elverum kommune har utarbeidet betyr:

- «En barnehage for alle» Tilhørighet i et fellesskap, personal som ikke» går forbi», mangfold og inkludering.
- «Med blick for den enkelte»: Barns medvirkning, anerkjennelse av hvert enkelt barn, likeverd, likestilling og respekt
- Hjertet symboliserer: kjærlighet, omsorg, trivsel og vennskap
- Den gule fargen symboliserer: positivitet, glede, humor og muligheter

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. (Rammeplan, s. 37:2017)

Slik gjør vi det:

- Pedagogisk analyse: et hjelpemiddel for vurdering og evaluering av praksis, et systematisk og varig forbedringsarbeid.
- Det jobbes med rammeplanens fagområder gjennom hele året.
- Avdelingsmøter, ped.leder møter, personalmøter og planleggingsdager brukes til pedagogisk planlegging, refleksjon, kompetanseheving og evaluering.
- Planlegging i henhold til progresjonsplan (aktiviteter utfra alder, se s 11).
- Vi bruker tid på refleksjon rundt hvordan vi jobber, samt at vi bruker tiden til å bli godt kjent med barna og gruppa.
- Vi bruker observasjon og samtaler med barna for å bli godt kjent med dem.

- Foresatte må gjerne komme med innspill til aktiviteter, tema, barnas interesser og lignende som avdelingen kan ta med i planleggingen.
- Vi reflekterer over egen praksis opp mot teori, forskning, etikk og praksis.
- Vi dokumenterer gjennom bilder, informasjon på MyKid og infoskjermene.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes
(Rammeplan, s. 20:2017)

Slik gjør vi det:

- Vi organiserer grupperommene med forskjellige temaer for å stimulere barnas fantasi og utforskertrang.
- Vi bruker uteområdet og nærmiljøet utenfor gjerdet for stimulering av barnas motorikk.
- Ansatte er tilstedeværende, bevisste og observante og deltagende i barnas lek.
- Tilstedeværende ansatte fanger opp barnas initiativ og bidrar til at leken utvikler seg.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre (Rammeplan, s. 22:2017)

Slik gjør vi det:

- Skape trivsel og trygghet for god læring ved å være tilstedeværende ansatte.

- Ansatte har god kompetanse i barns utvikling.
- Ansatte undrer seg sammen med barna, og leter etter svar sammen.
- Ansatte jobber kontinuerlig med inkludering og læring sammen med andre.
- Læring skjer gjennom lek og i hverdagssituasjoner.
- Vi bruker åpne spørsmål i kommunikasjonen med barna.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet (Rammeplan, s. 19:2017)

Slik gjør vi det:

- Vi skaper en trygg base for barna, med trygge ansatte som ser hvert enkelt barn.
- Vi møter barna med omsorg, profesjonell kjærlighet og interesse.
- Vi er tilstedeværende voksne.
- Ansatte har et fang, en armkrok eller en klem når barnet trenger det.
- Vi har god struktur på hverdagen, slik at det oppleves trygt og forutsigbart for barna.
- Vi er interessert og engasjert i det barna er opptatt av.
- Ansatte støtter, veileder og uttrykker sine forventninger til barnas adferd.

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap (Rammeplan, s. 37:2017)

Slik gjør vi det:

- Ansatte fremmer likeverd og reflekterer over egne holdninger.
- Ansatte skal bygge oppunder barns evne til å stå opp for seg selv og for andre.
- Ulikheter er en styrke, og alle mennesker har lik verdi i felleskapet.
- Hjelpe barna til å utvikle egne kunnskaper, evne til og å gjøre egne vurderinger, og utvikle gode holdninger.
- Alle skal bli sett, hørt og oppmuntret utfra egen identitet.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet (Rammeplan, s. 37:2017)

Slik gjør vi det:

- Ansatte tar barnas innspill på alvor.
- Gode rutiner uten å forstyrre barn i lek og gjennomføre gode overganger mellom aktiviteter.
- Tilstedeværende voksne som veileder og støtter barnas meninger.
- Vi legger til rette for at alle barn skal bli sett, hørt og møtt ut ifra sitt ståsted.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller (Rammeplan, s. 11:2017)

Slik gjør vi det:

- Barnehagen har en foreldreaktiv tilvenning, som gir barna god tid til å bli trygge og kjent med barna og ansatte på avdelingen.
- Barnehagen er en arena for relasjonsbygging der alle barn kjenner tilhørighet og trygghet.
- Vi bruker Ydalir skoles gymsal aktivt og har vanntilvenning for skolestarterne.
- Alle skal være en del av det sosiale fellesskapet.
- Vi skal gi støtte og oppmuntre – skape mestringsfølelse.
- Lære barna å forstå og regulere egne følelser.
- Gi barna en god balanse mellom aktivitet, hvile og måltider.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. (Rammeplan, s. 44:2017)

Slik gjør vi det:

- At barna får oppleve mestring i kombinasjon med og ha noe å strekke seg etter.
- Barna får utfordringer tilpasset barnets interesser, erfaringer, kunnskaper og ferdigheter.
- Barna får et variert leke, aktivitets og læringsmuligheter. Vi tilrettelegger for progresjon ved å tilby et variert innhold, ulike arbeidsmåter, leker materiale og vår utforming av det fysiske miljøet i barnehagen.
-

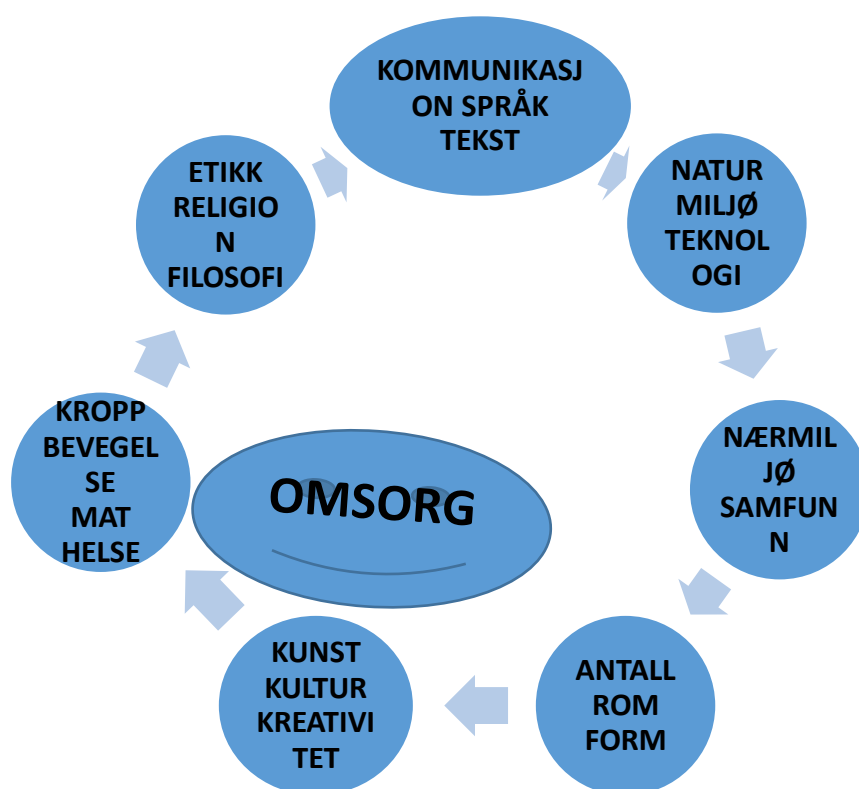
Eks på turopplevelser og selvstendighet:

- 1.steg: Finne sko selv, korte turer i nærmiljøet, bli kjent med ulikt underlag
- 2.steg: Trene på å ta på sko, dress, lue, osv. Litt lengre turer med større utfordringer, trene på å leie. Undre seg, språkstimuli.
- 3.steg: Delta aktivt i påkledningen, bære egen sekk, lære turregler, undre seg, vokabular utvikles.
- 4.steg: Pakke sekk, kle på stadig med mindre hjelp, leke, klatre, bygge, undre, forske, få kunnskap om naturen
- 5.steg: Hva slags klær til hva slags vær? Hjelpe andre, vise hensyn, følge turregler, øke kunnskap og vokabular, undre og forske.

Arbeid med fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse (Rammeplan, s. 37:2017)

Rammeplanen legger grunnlaget for all planlegging og gjennomføring av aktiviteter i barnehagen. Ansatte deler barna i grupper etter for eksempel alder, på tvers av avdelinger, utviklingsnivå og hver uke. Regnbuegruppa (skolestarterne) har skoleforberedende aktiviteter og vanntilvenning. Uglegruppa (4 åringene) og Trollgruppa (3 åringene) har

aktiviteter tilpasset alder og interesser. På småbarn deler vi inn i lekegrupper tilpasset barnas utvikling og interesser.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt (Rammeplanen, s 49:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Gjentakelse av ord og lyder. • Utvikle språkforståelse • Ta imot og forstå enkle beskjeder. • Lese bøker tilpasset alder og utvikling • Oppleve spenning og glede ved høytlesning, sang og samtale.	• Leser bøker tilpasset alder og utvikling • Utvikle språkforståelse. • Synliggjøring av tall og bokstaver • Utvikle seg verbalt • Tekstskaping og gjenkallelse • Bøker, sang, rim, regler, dramatisering, spill, eventyr.	• Bruke språket som verktøy for å skape relasjoner, delta i lek og uttrykke seg. • Vi følger LUS trappen til trinn 3 • Øver oss på å samarbeide i aktiviteter. • Skriveforberedende oppgaver. • Opplevelser

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt (Rammeplanen, s 49:2017).

Elverum kommune følger Helsedirektoratets nasjonale retningslinjer for måltider i barnehagen.

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Vi skal gi barna gode vaner i forhold til hygiene, mat og helse • Barna skal få varierte, gode og sosiale matopplevelser • Vi tilbyr mat i henhold til nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet • Være bevisst på egen kropp og grenser. • God balanse mellom aktivitet og hvile • Musikk, dans og bevegelsessanger • Oppmuntre og legge til rette for å kle på seg selv • Tilrettelegge for fysisk aktivitet og turer i nærområdet	• Vi skal gi barna gode vaner i forhold til hygiene, mat og helse • Barna skal få varierte, gode og sosiale matopplevelser • Vi tilbyr mat i henhold til nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet • Barna skal få mestringsfølelse og kjenne sine egne muligheter og begrensninger • Være bevisst på egen kropp og grenser. • God balanse mellom aktivitet og hvile • Sangleker • Tilrettelegge for ulike fysisk aktiviteter og turer i nærområdet	• Vi skal gi barna gode vaner i forhold til hygiene, mat og helse • Vi tilbyr mat i henhold til anbefalinger fra Helsedirektoratet • Utvikle motoriske ferdigheter • Vanntilvenning • Tilrettelegge for ulike fysisk aktiviteter og utfordringer. Vi går lengere turer i nærområdet

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon (Rammeplanen, s 50:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Vi følger årstidene og tradisjoner knyttet til ulike kulturer. • Prosessen i våre kreative aktiviteter er viktigere enn resultatet • Tegne og male • Dramatisering med betong • Lytte til ulik musikk • Musikk, dans og eventyr • Introdusere instrumenter	• Vi følger årstidene og tradisjoner knyttet til ulike kulturer. • Prosessen i våre kreative aktiviteter er viktigere enn resultatet • Musikk, dans og drama • Eventyr • Bli kjent med ulike materiell • Kreativ lek med skapende materiell	• Vi følger årstidene og tradisjoner knyttet til ulike kulturer. • Prosessen i våre kreative aktiviteter er viktigere enn resultatet • Delta på ulike arrangementer utenfor barnehagen. • Opptreden på sommeravslutning.

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling (Rammeplanen, s 52:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Har aktiviteter etter de ulike årstider. • Vi utforsker naturen • Gode opplevelser i naturen • Bruk av digitale verktøy ute • Vi tar med oss søppel og rydder etter oss • Vi gjør enkle eksperimenter • Høste av naturen • Undre og utforske	• Vi går på tur, og turen er like viktig som turmålet • Vi sorterer kilder • Vi lærer om miljøvern • Vi gjør enkle eksperimenter • Høste av naturen • Undre og utforske	• Vi resirkulerer og panter • Kjennskap til ulike årstider og kjennetegn • Vi lærer om miljøvern • Vi fjerner uønskede vekster "Burot" i nærmiljøet • Vi sorterer kilder • Lærer å søke informasjon på internett. • Eksperimenter

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet (Rammeplanen, s 53:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Vi bruker begreper i forhold til matematikk, romforståelse, telling og måling. • Vi lærer om former og mønstre • Vi bygger huler, hus, biler osv • Enkle puslespill • Vi sorterer	• Vi jobber med matematiske begreper, romforståelse, vi teller og måler • Vi lærer om former og mønstre • Vi eksperimenterer, reflekterer og finner løsninger • Spille spill • Kategorisere i form, farge og størrelser	• Telle til ti eller lenger • Tallforståelse • Skille ulike geometriske former • Spille spill med terning • Leker med regler

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag (Rammeplanen, s 54:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Empati og omsorg for andre • Kjennskap til høytider • Vent på tur • Lære å dele • Undre og utforske	• Bli kjent med ulike kulturer og trossamfunn • Omsorg for andre og empati • Respekt for alle levende ting • Hjelp andre • Filosofiske samtaler	• Kjennskap til land, kulturer og tradisjoner representert i barnegruppa • Kjennskap til ulike familierelasjoner • Gi rom og respekt for andres væremåte

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn (Rammeplanen, s 56:2017).

Slik gjør vi det:

0-2 år	3-4 år	5-6 år
• Bli kjent og trygg i barnehagens ute og inne-område • Bli kjent i nærmiljøet • Utforske det barna er opptatt av • Bli kjent med den samiske kulturen og tradisjonene.	• Vi skal gi barna gode opplevelser • Turer i nærmiljøet • Bli kjent med lokale tradisjoner • Enkle regler på tur • Enkle trafikkregler • Lokalhistorie • Samisk kultur	• Opplevelser i nærmiljøet • Besøke bedrifter og institusjoner • Arrangere Lucia • Besøker Mart`n • Lære om Norges urbefolkning og Samiske kulturen • Kjennskap til minoritetsgrupper i nærmiljøet

Trafikksikkerhets plan

Elverum kommune har en overordnet plan for trafikksikkerhet. Barnehagen har ansvar for barnas sikkerhet, også når det gjelder trafikk. I rammeplanen for barnehager står det: *«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt»*. Ydalir barnehage sin trafikksikkerhetsplan ligger på Elverum kommunes nettside.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring (Rammeplan, s. 44:2017)

- Ansatte og barna tar bilder. Vi respekterer de som ikke liker å bli tatt bilde av.
- Vi bruker IPad med ulike Apper, verktøy og ulike hjelpemidler som utfordrer og stimulerer barnas læring.
- Vi har 2 Wyse skjermer som vi bruker med barna.
- Vi bruker internett som kunnskapskilde
- Vi har prosjektor som brukes til sanger, filmer, eventyr, Salaby, Fantorangen, BeeBoot, mikroskop osv.
- Vi har god kjennskap om regler og personvern.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (Rammeplan, s. 29:2017)

- Samarbeidsutvalget (SU) - sikrer samarbeid mellom hjem og barnehage
- Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) - alle foresatte i barnehagen. En representant fra hver avdeling velges. Det skal fremme deres felles interesser og bidra til et godt samarbeid mellom foreldregruppen og barnehagen.
- Elverum kommunale foreldreutvalg (EKFU) - SU ledere fra alle barnehager og sektorleder.
- Foreldremøter 2 ganger pr år.
- Foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Foreldresamtaler minimum 2 pr år.
- Åpen dialog med foreldre.
- Samtaler ved levering og henting.
- MyKid, elektronisk kommunikasjonsverktøy.
- Informasjonsskjerm på hver fløy.

Samarbeid med andre instanser

Elverums barnehagene har samarbeid med ulike aktører, som f.eks. helsestasjon, PIT (pedagogisk innsatsteam), BVT (barneverntjeneste), BUP (barne- og ungdomspsykiatrien), PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste), HINN (Høgskolen i Innlandet), ELVIS (Elverum videregående skole, barne- og ungdomsarbeider),

Slik gjør vi det:

- Vi tar imot elever/studenter som trenger praksis.
- Samarbeidsmøter med ulike instanser.
- Vi gjør oss kjent med hva som finnes av ulike mulige samarbeidspartnere.
- Helsestasjonen gjennomfører 2 års og 4 års kontroll i barnehagen.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, s. 33:2017).

Stikkord fra oppstarts modellen:

- COS (sikkerhetssirkel)
- Foreldremøte for nye familier i juni
- 5 dager med foresatte/nær relasjon til stede
- Oppstarts dialog hjem/barnehage
- Trygghet, tillit, trivsel og tilknytning

Når barnet skal begynne på en annen avdeling

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplan, s. 33:2017).

Slik gjør vi det:

- Vi gir ut samtykkeskjema for utveksling av opplysninger
- Vi besøker hverandre
- Når vi har fordelt barn på de avdelingene de skal begynne på så går vi på besøk til den enkelte avdeling. De ansatte på ny avdeling bruker tid på å bli kjent med det enkelte barn, dette for at barna skal oppleve trygghet

Når barnet skal begynne på skolen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Rammeplan, s. 33:2017)

Leseplan/språk:

I Kunnskapsdepartementets veileder «Fra eldst til yngst – samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole», påpekes det at kommunen har et overordnet ansvar for å koordinere samarbeidet mellom barnehager og skoler i kommunen, for å legge til rette for en best mulig overgang fra barnehage til skole. Kommunen skal legge premisser for samarbeidet, for å kvalitetssikre overgangen for alle kommunens barn, uavhengig om barnet har gått i kommunal eller private barnehage. Både i Rammeplan for barnehage og i skolenes Læringsplakat, slås det fast at barnehage og skole skal samarbeide til barnets beste. Både styrer/ daglig leder i barnehagen og rektor har ansvar for å sørge for at samarbeidet mellom enhetene fungerer best mulig.

Elverum kommune har utarbeidet en helhetlig leseplan for barnehager og skoler. Planen er laget for å kvalitetssikre språk- og leseopplæringen. Planen gjelder for alle aldersgrupper i barnehagen og alle trinnene i grunnskolen (s. 4 i leseplanen). Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, og utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer som støtte for sin utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Samtidig skal innholdet støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær (s. 6 i leseplanen).

Trygt barnehagemiljø

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/barnehagemiljo/>

1. januar 2021 fikk barnehagen et nytt regelverk for barnehagemiljøet.

- Barnehagen har et ansvar for å følge med på hvordan alle barna har det.
- Alle ansatte har en plikt til å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra.
- Barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- Alle som jobber i barnehagen skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om et barn ikke har det trygt og godt.

- Barnehagen må lage en skriftlig plan, hvis et barn ikke har det bra i barnehagen.
- Barnehageeier har ansvar for at barnehagene følger reglene, og må legge til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.

Kompetanseløftet og inkluderende praksis

Kompetanseløftet skal bidra til å bygge en grunnleggende kompetanse i å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. Kompetanseløftet er et satsningsområde basert på St, mld. 6, som sier noe om å styrke laget rundt barnet.

Elverum kommune har beskrevet 4 mål i arbeidet med kompetanseløftet:

- Alle barn og unge opplever et inkluderende opplæringstilbud som er preget av profesjonell samhandling mellom aktørene som utgjør laget rundt barnet
- Alle barn og unge opplever mestring og får tilpasset opplæring utfra sine forutsetninger
- Alle barn og unge er ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring
- Alle ansatte i laget rundt barnet får økt faglig og pedagogisk kompetanse

For at alle barn skal oppleve at de blir inkludert i løpet av barnehagehverdagen, jobber vi med å øke kompetansen og forståelsen til alle ansatte. Alle ansatte må være bevisst på hvordan de legger til rette det pedagogiske tilbudet slik at alle barn oppnår sitt potensiale for mestring, utvikling og læring.